



Rektor
HR-avdelningen
Peter Gustafsson

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar över Förslag till ändringar för att öka mobiliteten tidigt i den akademiska karriären (U2024/00229)

Karolinska Institutet (KI) har beretts tillfälle att lämna synpunkter på Förslag till ändringar för att öka mobiliteten tidigt i den akademiska karriären. KI får därför framföra följande.

KI instämmer i förslaget att varje högskola ska själv få bestämma om tidsgränsen ska vara högst fem eller högst sju år för att en person främst bör komma i fråga för en anställning som biträdande lektor. I denna del bör även förordning (2022:1515) om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder ändras avseende 3 § så att den omfattar anställda vid högskolan som har avlagt doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen eller har nått motsvarande vetenskaplig kompetens respektive konstnärlig kompetens högst sju år innan anställningen påbörjas.

Vidare instämmer KI i förslaget om att bestämmelsen i högskoleförordningen om förenade anställningar ska ändras så att den innebär att en högskola får besluta att en anställning som professor, lektor, biträdande lektor eller en annan anställning som lärare ska vara förenad med en anställning utanför högskolan.

När det gäller förslaget om att tillämpningsområdet för bestämmelsen i högskolelagen om förenade anställningar ska vidgas så har KI reservationer. För att utveckla dessa reservationer krävs att man går tillbaka till det ursprungliga syftet med förenade anställningar. Syftet med upplåtta enheter och förenade anställningar är att säkerställa universitetens behov av tillgång till hälso- och sjukvården för att genomföra läkarutbildning och examinera i hälso- och sjukvårdens miljöer samt bedriva klinisk forskning och inte för att främja mobilitet mellan högskolan och det omgivande samhället.

Detta är avgörande för att kunna bedriva utbildning inom legitimationsyrkena i hälso- och sjukvården. Av detta skäl har en särskild pensionslösning förhandlats fram av Arbetsgivarverket. Pensionslösningen är avgörande för attraktiviteten vad gäller förenade anställningar och därmed möjligheter till lärosätenas fortsatta kompetensförsörjning. Att utvidga kretsen som kan komma i fråga för en förenad anställning får därmed inte leda till försämringar av denna pensionslösning.

KI menar att konsekvenserna av förslaget och dess eventuella inverkan på den pensionslösning som regleras i Pensionsavtal för arbetstagare inom det statliga avtalsområdet 2016 (PA 16) ytterligare måste klargöras. KI ser svårigheter med att förhandla fram motsvarande pensionslösningar för andra sektorer och förenade anställningar än de nuvarande. Det framgår dock inte av promemorian om även andra förenade anställningar än de vid sjukvårdsenheter som är upplåtna för medicinsk utbildning och forskning ska ha en motsvarande pensionslösning. KI vill här framhålla att det är centralt att den pensionslösning som regleras i PA 16 kvarstår för de förenade anställningar som KI och Region Stockholm överenskommer om.

I remissen anges att förslagen behöver följas av justeringar i hälso- och sjukvårdslagstiftningen men utredningen anger inte på vilket sätt hälso- och sjukvårdslagstiftningen behöver justeras. I denna del vill KI särskilt framhålla att förslaget om att upplåten enhet ska utgå ur högskoleförfattningarna innebär direkta konsekvenser för universitetens möjligheter att genomföra och examinera inom läkarutbildning, tandläkarutbildning och klinisk forskning. KI:s samarbete med Region Stockholm har sin grund även i regleringen på hälso- och sjukvårdens område där sakkunnigprövning av specialistläkare som anställs vid en enhet där det bedrivs läkarutbildning och forskning är avgörande för att skapa goda forsknings- och utbildningsmiljöer i vården. Även i denna del menar KI att sådana eventuella konsekvenser måste utredas ytterligare.

Vidare menar KI att lärosätena redan har möjlighet att ha motsvarande anställningar med andra arbetsgivare som föreslås i remissen för att främja mobilitet och samverkan. En utvidgning av förenade anställningar skulle endast riskera den ordning som gäller för närvarande och som är nödvändig för att säkerställa universitetens behov av tillgång till hälso- och sjukvården för att genomföra läkarutbildning, tandläkarutbildning och klinisk forskning.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor Annika Östman Wernerson i närvaro av universitetsdirektör Veronika Sundström efter föredragning av enhetschef Peter Gustafsson. Närvarande var också Medicinska föreningens ordförande Elin Törnqvist.

Annika Östman Wernerson

Peter Gustafsson